

[12. Gyak. anyag]

(Tippies második dimenzió tervezés)

$$1, f(x, y) = \frac{1}{x} + \frac{1}{y} + xy; \quad P(1, 2)$$

Natáromuk meg az f tippies másodrendű Taylor-polinomját a P pont körül!

2, Egy részlete az

$$U(x, y) = (6x^2 + 9y^2 + 6xy) \cdot U_0$$

Eddimeniós potenciálban monog.

a, Mely irányban keletkezik a rendszer két független, egymással harmonikus oszcillációja?

b, Natáromuk meg az eggs oszcillációt fekvénnyel!

(Vektormérő divergenciájának vizsgája)

Elmélheti Térk. Pildatív I., 6.1 - 6.6. feladatok

6. Vektoranalízis

6.1. Számítsuk ki az alábbi vektormezők divergenciáját és rotációját!

- a) $\mathbf{v} = r^n \mathbf{r}$,
- b) $\mathbf{v} = r^n \mathbf{a}$,
- c) $\mathbf{v} = r^n (\mathbf{a} \times \mathbf{r})$,
- d) $\mathbf{v} = r^n (\mathbf{a} \mathbf{r}) \mathbf{r}$,
- e) $\mathbf{v} = \mathbf{a} \ln r$,
- f) $\mathbf{v} = (\mathbf{a} \times \mathbf{r}) \times \mathbf{r}$ (a állandó vektor).

6.2. Bizonyítsuk be, hogy

$$\operatorname{rot} \operatorname{grad} \Phi = 0,$$

$$\operatorname{div} \operatorname{rot} \mathbf{v} = 0,$$

$$\operatorname{rot} \operatorname{rot} \mathbf{v} = \operatorname{grad} \operatorname{div} \mathbf{v} - \Delta \mathbf{v}!$$

6.3. Bizonyítsuk be, hogy

- a) $\operatorname{div}(\mathbf{u} \times \mathbf{v}) = \mathbf{v} \operatorname{rot} \mathbf{u} - \mathbf{u} \operatorname{rot} \mathbf{v}$,
- b) $\operatorname{rot}(\mathbf{u} \times \mathbf{v}) = (\mathbf{v} \operatorname{grad}) \mathbf{u} - (\mathbf{u} \operatorname{grad}) \mathbf{v} + \mathbf{u} \operatorname{div} \mathbf{v} - \mathbf{v} \operatorname{div} \mathbf{u}$,
- c) $\operatorname{rot}(\Phi \mathbf{u}) = \Phi \operatorname{rot} \mathbf{u} + (\operatorname{grad} \Phi) \times \mathbf{u}$,
- d) $\operatorname{grad}(\mathbf{u} \mathbf{v}) = (\mathbf{u} \operatorname{grad}) \mathbf{v} + (\mathbf{v} \operatorname{grad}) \mathbf{u} + \mathbf{u} \times \operatorname{rot} \mathbf{v} + \mathbf{v} \times \operatorname{rot} \mathbf{u}$!

6.4. Milyen az elektromos térerősség egy $\mathbf{p}$ dipólnyomatékú elektromos dipól körül?

6.5. Határozzuk meg az $\mathbf{A} = \frac{\mathbf{p} \times \mathbf{r}}{r^3}$ vektorpotenciálhoz tartozó

$\mathbf{B} = \operatorname{rot} \mathbf{A}$ mágneses mezőt!

6.6. Tudjuk, hogy a

$$\mathbf{v} = \begin{pmatrix} 2xy - z \\ x^2 + y^2 + z^2 \\ v_{\tilde{r}} \end{pmatrix}$$

vektormező rotációmentes.

a) Mekkora v_z ?

b) Határozzuk meg azt a Φ potenciált, amelyre $\mathbf{v} = \operatorname{grad} \Phi$!

Útmutatás: Integrációs útnak célszerű az origóból kiinduló egyenest választani.